

בְּהַרְחֵק מִמֶּנּוּ

סֵפֶר
אֵשֶׁר הָיָה
אֶל הַיָּאֵל

דברות קודש שזכינו לשמוע
מראש הישיבה שליט"א
במוצאי שבת קודש פרישת דברים, ליל תשעה באב (נדחה),
שנת תשפ"ב לפרט קטן,
בקרית ברסלב יע"א

היכל הקודש ברסלב

ירושלים

רח' רבי נחמן מברסלב 15
054-845-6150

בני ברק

רח' ירושלים 2
052-760-5715

טבריה

רח' משה שפירא 2
050-411-6421

בית שמש

רח' ריב"ל 6
050-419-9751

ברכפלד

רח' רשבי 19
052-715-6479

יבנאל

רח' המייסדים
052-716-3184

צפת

רח' צה"ל 1
050-412-6101

קרית ברסלב

ליבערטי - ניו יארק

האשקי

181 Huschke Road,
Liberty NY 12747

אשר בנדל

291 Denman Rd,
Liberty, NY 12754

עצתו אמונה

187 Twin Bridge Rd,
Liberty, NY 12754,

פעולת הצדיק

2-198 Steiglitz Rd,
Liberty, NY 12754,

מקור השמחה

67-1 Marx St,
Liberty, NY 12754,

ירושלים

21-1 Jerusalem St,
Liberty, NY 12754,

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

בארא פארק

4801 11th Ave
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

בלומינגטאון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

לונדון

23A St Andrew's Grove
447388582855

צו הענין די
הערליכע שיעורים פונעם ראש
ישיבה שליט"א

הופט:

קול ברסלב
212.444.9191

חיוך פאר אידישע שטוב
212.444.9169

אנחנו בוכים על החורבן שלנו

שהיה - אין, רק אנחנו בוכים על החורבן שלנו, בזמן שבית המקדש היה קיים היה אור נפלא בעולם, הרגישו את השם יתברך, וכעת שגלינו בין אומות העולם, אנחנו שוכחים מהשם יתברך.

בשעה שאומרים איכה צריך לפרש את הפסוקים כל אחד על עצמו, אני לגמרי שבור וחרב, אני כל כך שקוע במעשים הרעים שלי.

אחרי אמירת איכה וקניות מסר ראש הישיבה שליט"א שיעור ארוך מלא בדברי התחזקות נפלאים.

אחרי תפילת מעריב לפני שהתחילו באמירת 'מגילת איכה' אמר ראש הישיבה שליט"א:

רבינו הקדוש אומר: (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן טו) והנה מה שעבר אין, כי כבר נשרף בית-מקדשנו, אך כעת, שהשם יתברך מצפה לשוב אלינו ולחזר ולבנות בית-מקדשנו, ראוי לנו שלא לעכב, חס ושלום, בנין בית-המקדש, רק להשתדל בבנינו.

רבינו אומר כאן שכל מה שיושבים על הקרקע, מקוננים על החורבן, ואומרים 'איכה', לא מקוננים על מה שהיה, כי מה

נושא א' – שנאת חנם

כאן, תן לי להישאר פה! אני מוכן לשלם את עלות המנה שלי" ענה לו היהודי: "לא, תצא מכאן!" אומר לו בר קמצא: "אני מבקש ממך, אל תבייש אותי, אני אשלם לך חצי מעלות המסיבה" אבל היהודי לא התרצה, וצעק לו בחזרה "לא! תצא מכאן!" ממשיך בר קמצא ומבקש: "אתה יודע מה? אני מוכן לשלם לך את כל עלות המסיבה, רק אל תבייש אותי, אל תשפיל אותי, תן לי להישאר כאן" תפס אותו היהודי וזרק אותו בבזיון מהבית שלו.

בר קמצא היה מאוד פגוע, מאוד כאב לו שישבו שם יהודים כשרים, כולם ראו איך מישהו שונא יהודי אחר, מישהו

ראש הישיבה שליט"א פתח ואמר: חכמינו הקדושים מספרים (גיטין נה: נה) את כל השתלשלות העניינים, איך התחיל חורבן בית המקדש. היה יהודי שהיה לו חבר שקראו לו 'קמצא' ושונא שקראו לו 'בר קמצא', הוא ערך סעודה - סעודת סיום או חתונה או מסיבה לעובדים שלו - והוא שלח שליח שילך ויקרא לחבר שלו 'קמצא', השליח טעה, הוא קרא לשונא 'בר קמצא', באמצע הסעודה מבחין היהודי שהשונא שלו יושב במסיבה שלו, הוא ניגש אליו ואמר לו: "תצא מפה, אני לא רוצה לראות אותך אצלי בבית!" ביקש ממנו בר קמצא: "אני מתחנן אליך, אל תבייש אותי, אם התגלגל כך שאני

מכה את זולתו, מבייש אותו, ואף אחד לא הגיע לגונן עליו, אז הוא הלך לקיסר

והלשין על היהודים, ומכאן התחיל כל חורבן בית המקדש.

למה אנחנו עדיין נמצאים בגלות?

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (יומא ט:): בית המקדש הראשון נחרב כי עברו על שלושת העבירות הכי חמורות, עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. כשלומדים נ"ך אי אפשר כלל להבין את זה, רואים איך שמלכי ישראל עבדו עבודה זרה, לא היה מקום אחד בכל ארץ ישראל שלא היו בו פסלים וצלמים, אפילו לתוך בית המקדש הכניסו עבודה זרה, היה גילוי עריות, היה שפיכות דמים, הרגו צדיקי אמת ונביאים, והשם יתברך הגלה את בני ישראל לשבעים שנה.

אחרי שבעים שנה הגיעו הצדיקים עזרא ונחמיה ובנו מחדש את בית המקדש, הייתה רוח של קדושה, לא היו עוד העבירות המוזכרות לעיל ועם כל זאת זה נחרב, מדוע? כי שנאו אחד את השני.

מסיימת הגמרא ואומרת (ס:): "ועדיין מרקד בינן" - זאת הסיבה שאנחנו עדיין נמצאים בגלות, כי יהודים רבים ביניהם עדיין, העבירה של שנאת חנם עדין שוכנת בתוכינו.

מה הפירוש 'גלות'?

כעת כשאנו יושבים על הריצפה ומקוננים על חורבן בית המקדש, צריכים לראות איך אנחנו יכולים לבנות מחדש את בית המקדש. שמענו מאות פעמים ממוהרא"ש זכותו יגן עלינו, בכל השיעורים מוהרא"ש הזכיר את זה, וכל אלו שהתקרבו כעת יכולים ללמוד

ולקרוא את זה במכתבים ביאשר בנחל', יראו שם איך שמוהרא"ש כותב מכתב אחרי מכתב: "מה הכוונה 'גלות'? - 'שנאה!', שיהודים שונאים אחד את השני, לא יכולים לסבול אחד את השני - זה גלות!

היצר הרע מתלבש במצוות

מחלוקת 'לשם שמים', הוא אומר לאדם: "אתה יודע, זאת מצווה עצומה לשנוא את פלוני", "אתה יודע, זאת מצווה עצומה לשנוא את אלמוני", "זאת מצווה

רבינו אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן א) שהיצר הרע מתלבש במצוות וככה הוא מרמה את האדם שיעזוב את השם יתברך, היצר הרע מסית את האדם שיעשה

שהתקרבונו לרבינו, והקהילה גדלה יותר ויותר, צריך לעשות הכל בעולם שלפחות יהיו לנו פה כמה אמות נקיות, מוהרא"ש היה נוהג להגיד "ד' אמות נקיות", אם מתאספים בבית הכנסת אחד, בחבורה אחת, שלא תהיה שנאה אחד על השני, שיסבלו אחד את השני.

עצומה לבנות את היהודי הזה והזה", "זאת מצווה עצומה להקניט את היהודי הזה והזה", צריך לקבל על עצמינו כעת ולבקש הרבה מהשם יתברך על כך שאני לא ישנא אף יהודי אפילו שזה נראה כמו מצווה.

על כל פנים אנו 'תלמידי היכל הקודש'

כל אחד חושב אחרת

כובע, או שאתה הולך בלי כובע בכלל - אז אני צריך ללכת גם בלי כובע... לא! אני מתנהג כפי שאני מתנהג, ואתה תתנהג איך שאתה מתנהג, לי יש את השיטות שלי ולך יש את השיטות שלך, אבל אנחנו לא שונאים אחד את השני! ואם תאמר, מה יראו למעלה בשמים, מיהו היהודי האמיתי מבינינו? התשובה היא: כל השלושה הם יהודים אמיתיים! אני עם השטריימל ואתה עם הכובע או בלי, כולנו יהודים אמיתיים, אני הולך עם גרביים לבנות בשבת, ואתה הולך עם מכנס יפה - וכולנו יהודים אמיתיים, אין דרך שרק כך צריך ללכת לבושים.

זה תשעה באב, שבני ישראל יפסיקו לשנוא אחד את השני, אני לא צריך להשתדך עם כל אחד, אני אשתדך רק עם אנשים שלבושים כמוני, אבל לשנוא?! - אסור לשנוא, צריך לסבול אחד את השני!

בוודאי שישנם חילוקי דעות אחד עם השני, אבל זה היופי של העולם, חכמינו זכרונם לברכה אומרים (ברכות נח): "כשם שפרצופיהן שונות, כך דעותיהן שונות", השם יתברך ברא את העולם שכל אחד נראה שונה, כל אחד חושב אחרת, לכל אחד דעה שונה, טעם אחר, רעיון משלו, ודרך איך הוא חי את חייו, ועם כל זאת אני לא צריך לשנוא אותך, אתה תחשוב אחרת ממני ואני אחשוב הפוך ממך, והכל בסדר, לא צריך לחשוב אחיד, סוף פסוק אנחנו כולנו מאמינים יחד בכורא אחד ובצדיקים, אנחנו לא שונאים אחד את השני.

להיות באחדות עם כל אחד זאת לא הכוונה שאני צריך עכשיו להתלבש כמוך, אם אתה הולך בשבת עם שטריימל - אני גם צריך לחבוש שטריימל, אם אתה הולך בשבת עם כובע - אז אני צריך להפסיק ללכת עם השטריימל וללבוש

כל הי"ב שבטים הם אמת

וכל הי"ב שבטים הם אמת, יש את כל

ליעקב אבינו היו שנים עשר שבטים,

לא מתערב בנוסח, חוץ ממקום אחד, בסוף ישתבח צריך לסיים "מלך יחיד חי העולמים", ולא "קל חי העולמים", כי ישתבח זאת ברכה אחת ארוכה מברוך שאמר, וכמו שמסיימים בברוך שאמר עם: "יחיד חי העולמים", אזי צריך לסיים מעין הפתיחה" - אבל בכל התפילה אני לא מתערב בנוסח, שכל אחד יתפלל איך שהוא מתפלל".

סוגי המנהגים והנוסחאות, אני נשאר לצעוד בדרכי ואתה תשאר ללכת בדרכך, ואין לנו שנאה אחד על השני. רואים במכתבים איך שאנשים שואלים את מוהרא"ש אם לשנות את נוסח התפילה? מוהרא"ש עונה להם: אל תשנה את מילות התפילה, תתפלל בנוסח מהמקום שאתה מגיע, ואני אתפלל את הנוסח מאיפה שאני מגיע. רבינו אמר פעם: אני

לִידֵדִים מְאוּד קִטְנִים כְּבֵד יֵשׁ קִנְיָה

ירוך מהר להביא לו מוצץ או בקבוק... הורים צריכים להחזיר בילדים מידות טובות כשהם קטנים, לדוגמא: כשילד משחק עם השכנים והוא מחזיק חטיף ביד, והשכן מבקש ממנו מהחטיף, צריך ללמד את הילד שיתן מעט לשכן, אפילו שהילד לא רוצה והוא טוען: "אני לא רוצה, זה שלי!" יש ללמד אותו מידות טובות: "תן משלך לשכן", כך גם צריכים המלמדים להחזיר בתלמידים שלהם שיגדלו עם המידה של לפרגן לאחרים, אם ילד מביא לחדר משחק והוא סיים כבר לשחק עם זה, ומגיע חבר ומבקש את זה ממנו, והילד עונה: "לא! זה שלי!" שילמדו אותו "תן לחבר שלך את המשחק שלך!".

אדם נולד עם מידות רעות, אפילו כשהוא עדיין מאוד קטן, זאת הסיבה מדוע השם יתברך ברא את האדם כדי שהוא יעבוד על המידות, מוהרא"ש היה נוהג להמחיש לנו, איך שאפשר לראות אפילו על ילדים ממש קטנים שיש להם כבר קנאה, רואים שכשנולד תינוק כולם נותנים לו תשומת לב, כל אחד משתעשע איתו, כולם מסתכלים עליו, איך שרק מגיע תינוק חדש מתחילים להשתעשע עם התינוק החדש, אפשר לראות איך שבשקט יגש הילד היותר גדול לתינוק ויתן לו צביטה או שיפיל אותו, או שימשוך לו בצווארון, כששואלים אותו: "למה אתה עושה כך?" אז הוא יעשה את עצמו כאילו הוא לא התכוון לכולם, הוא

אֲנַחְנוּ בּוֹכִים וּמְקוֹנְנִים עַל הַחֹדֶרְבֵן שְׁבִימִינוּ

(10), רבינו אומר שמה שהיה כבר איננו, בית המקדש נשרף לפני אלפיים שנה, על

לפני שקראו מגילת איכה למדנו את דברי רבינו בליקוטי מוהר"ן (חלק ב', סימן

מקום בלב לשני, אין רגש עבור מישהו אחר, לא סובלים אחד את השני.

מה אנו בוכים היום? על מה אנו מקוננים היום? אנחנו בוכים ומקוננים על החורבן שבימינו, שכל אחד עסוק עם עצמו, אין

סיפורי תפילה מאוד יפים

חוץ מזה יש סיפורי תפילה מאוד יפים שאדם מבקש מהשם יתברך ימים ושנים שהוא יוכל לשנות מידה שלו לטובה, זה סיפור תפילה הכי יפה שיכול להיות. אבל מתביישים לספר זאת, איך אני אספר לאנשים איזה מידות רעות היו לי?! אבל לעיתים רחוקות שומעים גם כאלו סיפורים, כשמדברים עם חבר, והוא שח לפי תומו: "היה לי את הטבע הרע הזה וביקשתי הרבה מהשם יתברך, עד שזיכתי את הטבע הזה".

טבע האדם זה רק לחשוב על עצמו, אני, אני... ואם נדמה לו שלשני הולך טוב יותר ממנו, כבר מתחיל להיות לו שנאה חבויה בלב עליו, אזי צריך ללכת הרבה התבודדות לבקש מהשם יתברך שנזכה למידות טובות.

שומעים תמיד אברכים שמספרים 'סיפורי תפילה' יפים, "נאבד לי משהו, חיפשתי חניה, הייתי צריך כסף, ביקשתי מהשם והשם עזר לי", אלו סיפורים שאנשים לא מתביישים לספר, אבל

לבבות ולהתאנח

מידות רעות, אני לא יכול לפרגן לשני, אני רק רוצה שלי ילך טוב ולשני לא, לך תבכה להשם יתברך תעשה התבודדות, תגיד: "רבונו של עולם מתי כבר יזרום בתוכי דם טוב? מתי יהיו לי עורקים טובים? למה אני כזה רע?" את זה צריך לבכות ועל זה צריך להתאנח פעם ועוד פעם ועוד פעם.

כמו שרבינו מספר (שבחי הר"ן, סימן כב) שבשנותיו הצעירות הוא היה מתעצבן מהר, והוא היה מאוד הרבה בוכה להשם יתברך שלא תהיה לו מידת הכעס, שנים הוא בכה להשם יתברך: "רבונו של עולם תעזור לי שלא אכעס", עד שהשם יתברך עזר לו והוא זיכך את המידות הרעות.

אז זה יכול כל אחד לחקות, אם יש לי

אי אפשר לקחת לי את ההתבודדות

רק על ידי 'התבודדות ותפלה'; רבינו נתן לנו מתנה שנדבר אל השם, בתשעה באב לקחו לנו את המשניות, את הגמרא,

זה העניין של תשעה באב, אני הולך להתחיל לאהוב כל אחד, אני הולך לעשות מקום בלב עבור השני, ולזה זוכים

השותף הזה, השם נתן לי את הכוס הזה, השם נתן לי את האדם המעצבן הזה, השם נתן לי את הדבר הזה, איך שייך בכלל לריב?! איך ניתן בכלל להתעצבן?! הכל מגיע איך ניתן בכלל להתעצבן?! הרי מהשם יתברך!

ראש הישיבה שליט"א אמר: בפרט כאן בשטעטל (קרית ברסלב) שמתרבות המשפחות, צריך הרבה לבקש מהשם יתברך: 'רבונו של עולם תעזור לי שלא יהיה לי עסק עם אף אחד, וכשמישהו מגיע לספר לי איזה סיפור על פלוני או אלמוני, או כשמתיישבים כמה חברים לנתיח מישהו כזה או אחר, שאברח משם, מה אני צריך לשמוע סיפורים של השני?! תעזור לי, שאני רק אחפש איך אני יכול לגרום לאהבה אחד עם השני'.

[בתשעה באב אחר הצהריים אחרי מנחה מותר ללמוד רק את השיעורים הקבועים אותם רגילים ללמוד בכל יום], אבל 'התבודדות' אי אפשר לקחת מאיתנו, אין זמן בשנה שאז אי אפשר לדבר אל השם.

אני אבקש מהשם יתברך שיהיה לי מקום בלב עבור הזולת שאני אוהב גם מישהו אחר, שאני אפרגן, שאני אף פעם לא אהיה בכעס על אחרים, שאני אדע שהכל זה מהשם יתברך, כל השנאה שיש, קנאה, רשעות, הכל מתחיל כשהאדם שוכח מהשם יתברך, כשאדם מפנים שהשם יתברך מנהיג את העולם, השם מנהל את העולם, השם עושה הכל, השם נמצא כאן, השם נתן לי את החיים האלו, השם נתן לי את המשפחה הזאת, השם זימן לי את השכנים האלו, השם נתן לי את

דרשת תקיעת שופר של מוהרא"ש

השני, ולוותר אחד לשני.

אותו דבר זה בבית יהודי, חייב להיות שלום, צריך להניח הכל בצד, לא צריך לעשות 'כך' או 'אחרת', שים הכל בצד העיקר שיהיה שלום, שתהיה אהבה בין הבעל לאישה, שהילדים יאהבו אחד את השני, את זה יחדיר משיח.

השם יעזור שנזכה להתחיל להתפייס ולחיות בשלום.

אני זכיתי לשמוע שנה אחת 'דרשה לפני תקיעת שופר' ממוהרא"ש, זה היה פחד ובהלה, מוהרא"ש עלה על הבימה לפני תקיעת שופר, הוא התחיל כל כך לבכות והוא אמר: "אני מבקש בתחנונים, אם מישהו שונא מישהו אחר, שיצא מבית הכנסת, אני לא רוצה כאן אצלינו במנין מישהו ששונא יהודי אחר", וכל הציבור געה בככי.

אם הגענו לרבינו, אנחנו צריכים ללמוד לסבול אחד את השני, להתפייס אחד עם

נושא ב- 'זה עדיין בחסד גדול!'

מתכוונים כשאדם בוכה להשם יתברך כי הוא יודע שהשם נמצא כאן והשם עושה טוב, רק הוא בוכה כי כואב לו, זה הרי הדבר הכי יפה, מדברים כאן כשאדם בוכה מתוך עצבות ומרה שחורה, מאיבוד עשתונות, 'מה הולך להיות?' 'זה נורא' - אומר השם יתברך: "אתה לא נתן בי אמון? אתה חושב שאני רוצה להרע לך? ! אתה תקבל רע חס ושלום!"

רבי נתן הקדוש אומר: כששואלים מישהו מה נשמע? אם הוא עונה: "גרוע", אומר השם יתברך: "אתה אומר שגרוע? אני אדאג שיגיעו עליך כאלו דברים שבאמת יהיה גרוע", אבל אם הוא עונה: "ישתבח שמו, השם כל כך טוב אלי!" אומר השם יתברך: "אתה אומר שטוב לך? אני אדאג שיגיעו עליך כאלו דברים טובים שבאמת יהיה לך טוב!".

חכמינו זכרונם לברכה אומרים (תענית טו.) כשבני ישראל לא האמינו שהשם יתברך רוצה לעשות טוב והם שלחו מרגלים שירגלו בארץ ישראל ויבדקו אם זאת ארץ טובה, כשהמרגלים חזרו הם דיברו לשון הרע על השם ועל ארץ ישראל, כתוב בפסוק (במדבר יד, א): "ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויבכו העם כלילה ההוא", כל היהודים בכו באותו לילה, "אמר" האמורא הקדוש "רבה אמר רבי יוחנן: אותו לילה ליל תשעה באב היה", אמר השם יתברך: אני הבטחתי לתת לכם את ארץ ישראל, המקום הכי יפה בעולם, אבל "אתם בכיתם בכיה של חנם, ואני קובע לכם בכיה לדורות", אני כבר אתן לכם סיבה על מה לבכות.

כל השנים אנחנו מדברים ממה שמוהרא"ש אמר בשם רבי נתן הקדוש, רבי נתן אמר: "כשאדם בוכה" - לא

אלו החדשות הכי גדולות!

פוגש את אחיינו, והם שואלים: "מה נשמע? תספר משהו טוב", שיענו: "אתה רוצה שאני אספר לך משהו טוב? השם אוהב אותי! השם מאוד טוב אלי!" אנשים לא רגילים לשמוע כאלו דיבורים ברורים מהשם יתברך, אפילו בין למדנים שיושבים ולומדים, השיח הינו סביב בחינות, עניינים ותורות, אבל לדבר

אני החדרתי בין הבחורים, כששואלים מישהו: "מה נשמע? תן איזה נייעס" שיענו: "אתה רוצה לשמוע נייעס? השם אוהב אותי!" אל החדשות הכי גדולות! אני רוצה שהמלמדים יחדירו את זה בילדים, שהם יענו: "השם אוהב אותי, השם מאוד טוב אלי".

קורה שסבא פוגש את נכדו או שדוד

הגויים שרפו באמת את בית המקדש, השם יתברך הגלה אותנו מארץ ישראל, אבל השם נמצא עם בני ישראל, השם אוהב את היהודים.

כך פתוח מהשם יתברך, עם כזה גילוי אלוקות - זה לא קיים, וזה הגלות, שהיצר הרע גורם שישכחו מהשם יתברך.

סגולה להכיר

שרבי נתן רק לא סבל, מה שרק לא עשו לרבי נתן, סילקו אותו, היו לו מתנגדים, רצו להכניס אותו לכלא, אפילו פעם אחת שכרו מישהו שיהרוג אותו, רק הבן אדם טעה והרג לדאבון לב מישהו אחר ורבי נתן ניצל, אבל כשהיו שואלים: "מה נשמע?" הוא היה תמיד עונה: "עס איז נאך מיט גרויס חסדים!" [זוה עדיין בחסד גדול!].

אדם אחר כבר מזמן היה בוכה, מישהו אחר היה כבר מזמן מקלל רחמנא ליצלן, מישהו אחר היה כבר מזמן אומר: "השם כועס עלי, השם מכה אותי", כמו ששומעים לדאבוננו כאלו התבטאויות מאנשים, אנשים לא קולטים איך לדבר, צריך לדבר אל השם יתברך בדרך ארץ, אי אפשר להגיד: "אני מנסה ללמוד ולהתפלל והשם יתברך מכה אותי, השם כועס עלי" - השם לא מכה! השם לא כועס! למה אתה מדבר כך?

הרבה פעמים מגיעים אלי אברכים, הם שואלים: "ראש ישיבה, אני צריך עצה, אני צריך ישועה, אני צריך סגולה", אחד מתמודד עם פרנסה, השני מתמודד עם בריאות, - אני אומר: מי רוצה סגולה בדוקה ומנוסה לחיים, זה עובד פלאים על כל אחד לא משנה מי, סגולה עבור בריאות, שידוך, פרנסה, דירה, רכב, סגולה להכל. תודה להשם יתברך! תגיד להשם יתברך: "תודה השם על החיים שלי! אתה כל כך טוב אלי!" - אם מודים להשם יתברך, השם נותן עוד דברים טובים.

צריך להתחיל לחפש טוב בחיים, לא יתכן שיהיה רק רע, אפילו אדם שמלא בייסורים חייב להצליח למצוא משהו טוב בחייו. רבי נתן הקדוש סבל כל כך הרבה בחייו הוא התמודד עם ילדים, הוא התמודד עם אשתו, הוא התמודד עם פרנסה, הוא התמודד עם הוריו, אוי, מה

השם לא שונא אף יהודי!

התלוננו, בגלל שהשם שונא אותנו לכן הוא הוציא אותנו ממצרים. אומר רש"י: האמת היא ש"והוא היה אוהב אתכם,

שבוע שעבר אנחנו מוצאים את הפסוק (דברים א, כו): "ותאמרו בשנאת ה' אתנו הוציאנו מארץ מצרים", היהודים

אליו, כמו שאבא מחכה שהבן שלו יגיע אליו ויבקש ממנו: "אבא, תסלח לי", "אבא, אני כבר הולך להיות ילד טוב", זה מה שהשם רוצה, תגיד להשם יתברך: "רבונו של עולם נפלתי בעבירה, תמחל לי, אני כבר הולך להיות טוב" - והשם יתברך יקבל את התשובה שלך.

בואו נקבל את זה על עצמינו, נתחיל לדבר יפה, מספיק היה לבכות, אם שואלים אותך: מה נשמע? תענה: "שכוח אייבערשטער!" [תודה השם:]. מה קורה? "ברוך השם!"

אבל אתם שונאים אותו, משל הדיוט אומר: מה דבלבך על רחימך, מה דבלבה עלך", זה כמו המשל שאנשים אומרים 'מה שאתה חושב על חבר שלך, אתה חושב שהוא חושב עליך', השם לא שונא אף יהודי!

היצר הרע מגיע ומסית את האדם: "אתה חטאת, אתה כבר רחוק מהשם יתברך, אתה צריך להיות עצוב, להיות במרה שחורה". - זה שקר, השם אוהב כל יהודי, השם מחכה שידברו אליו, השם מחכה שיחזרו אליו, השם מחכה שיעשו תשובה, שיבקשו ממנו סליחה ושיתוודו

שם שמים שגור בפיו

לראות, כששואלים ילד, בחור או אברך: מה נשמע? מה קורה? אם הוא עונה: "ברוך השם", "תודה השם על החיים שלי", "השם נמצא כאן", "השם מאוד טוב אלי!" זה סימן שהוא יהודי כשר, השם יתברך נמצא איתו.

כשיוסף הצדיק היה בבית הסוהר, כתוב בפסוק (בראשית לט, ג): "וירא אדניו כי ה' אתו", שואלים חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא וישב ח) איך ראה הגוי פוטיפר שהשם עם יוסף? רק הוא ראה ש"שם שמים שגור בפיו"! את זה אפשר מיד

השם יתברך איתו

מה נשמע? הוא עונה: "כלום!" מה אתה עושה? הוא עונה: "מי אמר שאני עושה?" אם רוצים לדעת אם השם נמצא עם מישהו, תקשיב מה הוא מדבר, אם אתה שומע אותו לדבר מהשם יתברך זה סימן שהשם נמצא איתו, אבל אם לא שומעים שם השם מפיו, מי מדבר עוד אם הוא מדבר 'ניכול פה', צריך מאוד להתרחק ממנו.

אדם יכול ללכת עם כובע רחב, עם רעשוואלקע (מעיל שבת) יפה, ועוד ללכת מכופף, הוא ממש נראה כמו יהודי כשר, אבל זה לא אומר עדיין שהוא יהודי כשר, יכול להיות שהוא פשוט צריך מעט תשומת לב, מה יש לו עם השם יתברך? מה החשיבות שלו? הוא לא מדבר אפילו לא דיבור אחד מהשם יתברך?! תבחן את זה, תשאל אותו:

אל תפחד מהמנהל שלך

מילים מלוכלכות, תגיד לו: "תראה, או שאתה מפסיק לדבר מלוכלך או שאני עוזב!" אולי הוא ייבהל ברגע הראשון, "אתה אומר לי מה לעשות"? - אבל מחר הוא יכבד אותך.

זאת גם העצה למי שעובד עם גויים, לדוגמא, אם אתה עובד כאינסטלטור, ויש לך גויים שעוזרים לך בעבודה, תגיד להם: "אצלי אי אפשר לדבר מעבירות!" תגיד את זה עוצמה, אל תפחד.

צריך מאוד להיזהר מאדם שמדבר ניבול פה, אף פעם לא להסתובב בין בחורים שמדברים מעבירות, אף פעם לא להסתובב בין בחורים שמדברים ניבול פה. אפילו בחור טוב, אם הוא יסתובב בין בחורים שמדברים בחצי פה מלוכלך, אזי, הוא גם יפול רחמנא ליצלן בשאול תחתית.

אותו דבר זה עם אברכים בעבודה, אל תפחד מהמנהל שלך, אם המנהל צועק

נגרדים

לא תרצה לעמוד לידו, היא תגיד לו: "התחלת לעשן", והוא יתרץ את עצמו: "אני לא עישנתי, רק ישבתי ברכב ליד מישהו שעישן", היא לא תאמין לו כי הוא מריח בדיוק כמו אדם שעישן.

אם מסתובבים ליד אדם שמריח טוב - מתחילים גם להריח טוב, ואם מסתובבים ליד אדם שלא מריח טוב - מתחילים גם להריח לא טוב, אותו הדבר, כשמסתובבים ליד אדם שמדבר אמונה, אתה גם תתחיל לדבר אמונה, וכשמסתובבים ליד מישהו שמדבר מילות ייאוש, קללות, אתה גם פתאום תתחיל לדבר את המילים האלו.

תציית לי, אל תפחד, תיגש לבוס שלך ותגיד לו: "תראה, אתה בוס מאוד טוב, אבל אם אני עובד כאן אי אפשר לדבר מלוכלך" בוודאי שהוא קצת יתעצבן: 'מה

אין דבר כזה לדבר מעבירות, כי כמה מוצלח שאתה וכמה ירא שמים שאתה, נגררים אחרי מי שמסתובבים לידו, אם אתה מסתובב עם חברים טובים שמדברים מהשם יתברך, שמדברים אמונה, אתה פתאום תתחיל לדבר מהשם יתברך, ואם אתה מסתובב עם אנשים שמדברים מלוכלך אתה גם תתחיל לדבר מלוכלך.

זאת המעלה של 'היכל הקודש', כי מה שלא יהיה - אתה מתחיל להריח טוב, כמו אדם שנכנס לחנות בשמים, הוא רוצה לקנות מתנה לאשתו, בסופו של דבר הוא לא הצליח למצוא משהו, הוא לא קנה שום דבר, אבל כשהוא יוצא, משהו נדבק בו, הוא כבר גם מריח טוב. או אדם שמסתובב ליד מישהו שמעשן, ישאלו אותו: "אתה מעשן?" אשתו כבר

אי אפשר לדבר מלוכלך, כבר קיבלתי הרבה דרישות שלום, שאנשים מספרים לי שהמנהל שלהם התבטא: "אה, שכחתי שבהיכל הקודש אי אפשר לדבר מעבירות", כן, ככה זה, בהיכל הקודש אי אפשר לדבר מעבירות.

הכוונה? אתה לא תגיד לי מה לעשות, זה עסק שלי, זה הבניין שלי ואני אעשה כאן מה שאני רוצה, תגיד לו עוד הפעם בלי פחד: "תראה, אלי אתה לא יכול לדבר מלוכלך!"
אנשים כבר יודעים שבהיכל הקודש

הוא לומד מהחברים שלו

כאלו מילים, אומרים לו שהולכים לשים לו פלפל שחור בפה! לא מוציאים מהפה את המילים האלו "משוגע", "מטומטם", אבל אם הוא הולך לחדר הוא לומד מהחברים איתם הוא מסתובב.

אצל ילדים רואים את זה מאוד מהר, כששולחים ילד חדר, לחדר, הוא חוזר הביתה עם מילים חדשות, "משוגע", "מטומטם", מילים שהוא אף פעם לא שמע בבית. אצלנו בבית לא משתמשים עם המילים האלו, אם אני שומע ילד אומר

קבוצות משפחתיות להתכתבות

למישהו שאוכל להתקשר אליו, ושאתי תוכל להתקשר אלי, הטלפון לא מיועד לעשות את האדם משוגע, כל רגע שאדם משועמם, למישהו אין מה לעשות, שהוא יוכל לשלוח משהו. אדם אוחז באמצע הלימוד או באמצע לעשות דברים, הוא צריך להפסיק כל שניה עבור כל שטות! אבל אם אתה כן רוצה להיות מחובר לקבוצה, משהו אחד תראה להיזהר, אם מישהו כותב ניבול פה, תצא מהקבוצה! כי עוד מעט אתה גם מדבר כן, כי ההוא גם התחיל לדבר ניבול פה כי הוא שמע מישהו לדבר ניבול פה.

ראש הישיבה שליט"א אמר: אם אתה מחובר לקבוצה משפחתית - קודם כל, אם אתה רוצה להקשיב לי, שתדע שאתה בכלל לא צריך את זה, אם יגידו לך שבזה שאתה לא בקבוצה אתה הורס את המשפחה, שתדע שלא זה נקרא להרוס את המשפחה, השם עזר לי וחינתתי שלוש ילדים ואין לנו קבוצה משפחתית, והמשפחה לא הרוסה... ואני מגיע ממשפחה עם ארבע עשרה אחים ואחיות ואין לנו קבוצה.

אני אומר לך "אתה לא צריך קבוצה", תנתק מכל הקבוצות למיניהם, הטלפון מיועד לתת מנוחה, אם אני צריך להתקשר

העולם כל כך מטלטל

באותה חתונה, הוא אוכל בשולחן שבת יחד איתך, הוא אוכל הערינג ודגים איתך, הוא הולך עם שטריימל, קפוטה וגרביים לבנות, והוא מדבר ניכול פה, הוא מדבר מינות, הוא מדבר אפיקורסות, הוא עושה צחוק מרבנים, הוא מתלוצץ על יהודים יראי השם.

צריך מאוד להיזהר להישאר יהודי כשר. העולם הרי כל כך מטלטל, חילוק אחד יש בין פעם להיום, פעם היה כך, כשמישהו עזב רחמנא ליצלן את היהדות, הוא החליף את הלבוש שלו, ידעו מיד (יהושע ה, יג): "הלנו אתה אם לצרינו", היום הוא יושב יחד איתך, הוא יושב איתך

למי הם רוצים שיהיה טוב?

צפית בדברים לא טובים? איפה?!" הוא עונה לי: "בלילה בטלפון של אבא שלי!" אני לא מבין, מה הסיפור? אתה כבר כאן, אתה כבר קורא לעצמך 'תלמיד היכל הקודש', תלמיד של מוהרא"ש ואתה עדיין מתחכם ומחזיק בבית אבן נגף?!" הילדים שלך, הבן שלך, הבת שלך הולכים כעת להתייגע בחיים!

ראש הישיבה שליט"א בכה מאוד מעומק הלב: אתה עושה צחוק מהתורה? אתה עושה צחוק מרבנים?! הרבנים שמתחננים שלא תכניס טלפון הביתה, למי הם רוצים שיהיה טוב? להם או לך? הם רוצים רק את הטובה שלך!

אני שומע מילדים שבוכים אלי: "ראש ישיבה, חרב עלי עולמי! צפית בדברים לא טובים", אני מסתכל עליו: "מה? אתה

אתה עדיין צוחק מרבנים?

הלב יכול להתפוצץ ממה שאני שומע כל הזמן מילדים! השבוע היה לי שוב פעם סיפור, ילד מגיע אלי, הוא בוכה שהוא ראה דברים רעים, אני שואל אתו: "מה? אתה צופה? איפה אתה יכול צפות בכלל? אתה הרי ילד שמור?!" הוא עונה לי: "אני צופה בטלפון של אבא שלי כשהוא ישן!" אני חושב לעצמי: 'מה הסיפור עם האברך הזה? למה הוא מתחכם?! כעת הבן שלו כבר מתייגע,

רבנו של עולם אתה עדיין צוחק מרבנים? אתה לועג לרבנים?! מה הוא רוצה? הוא רוצה משהו בשבילו? הוא רוצה בשבילך! אני, הידיים שלי כבולות, אני לא יכול לגשת לבן אדם להוכיח אותו, כי אם אני יוכיח אותו הוא יצעק על הבן שלו: "למה אתה צריך לספר כל מה שקורה בבית? אל תספר כלום ממה שקורה בבית!" או שהוא יכעס עלי.

צחוק ממוהרא"ש? ! אתה מכניס הביתה את הטלפון שלך? ! זה הרי לאו מפורש בתורה (דברים כב, ח): "ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו", מוהרא"ש התחנן שלא יכניסו הביתה מחשב, תשאיר את הבית שלך בית המקדש, שהילדים שלך יגדלו זכים.

צריך רק לצפות בזבל אחד, לא משהו ארוך, וכבר מתייגעים כל החיים השם ישמרנו. הוא יצטרך להתייגע אחרי החתונה, זה ממש כמו דבק שלא עוזב את הבן אדם, ירדפו אותו דמיונות.

אתה עושה צחוק מרבנים? אתה עושה

לֹא, אַתְּהָ לֹא מְכִיד אֶת הַיְלָדִים שְׁלִי...

תזהר עם מי אתה מסתובב, תשמור על עצמך איזה חברים יש לך, אחד שמתלווץ מיהודים יראי השם - תברח ממנו, אחד שלועג ליהודים יראי שמים - תתרחק ממנו, כך יהיו לך ילדים כשרים, דורות כשרים.

בתים יהודיים נחרבים, ילדים נושרים לדאבון לב מהיהדות, כי מגרשים את השכינה מהבית, לא מצייתים למה שיהודים כשרים אומרים, זה חורבן בית המקדש.

שומעים איך שאנשים - מסכנים - הם מרמים את עצמם, הם חושבים: 'לא, אתה לא מכיר את הילדים שלי, הילדים שלי לא צריכים את הדברים האלו, כל הדרשות האלו הם עבור אנשים שלא יודעים מה וכמה, הילדים שלי יודעים מה וכמה, הילדים שלי לא צריכים את כל הדברים האלו', 'הילדים שלי לא צריכים שידוכים, הילדים שלי יכולים לחכות עד גיל שמונה עשרה, עד גיל עשרים'... הילדים שלך לא צריכים את הדברים האלו? ! כמה שנים שרק לא תחיה אתה לא תתוודע למה שהבן שלך כבר יודע כעת בגיל צעיר!

נושא ג - 'מרה שחורה זה סכנת נפשות!

סכנה לאדם כמו עצבות ומרה שחורה! , אומרים לכל הבחורים והאברכים בשם הצדיק רבי פנחס מקאריץ זכותו יגן עלינו שב'תשעה באב אסור לצחוק, זה סכנת

אסור להיות בעצבות ובמרה שחורה, כבר דיברנו מזה בסיפורי מעשיות ובשלוש סעודות, אבל היות ולא כל אחד היה פה, אני אגיד את זה שוב "אין עוד

רבינו הקדוש אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן מח): "שתכף כשאדם רוצה לכנס בעבודתו יתברך, אזי תכף היא עברה גדולה כשיש לו עצבות, חס ושלום, כי עצבות היא סטרא אחרא (וזהו נח דף עא), והשם יתברך שונא אותה" !.

נפשות, צריך לדעת שאתו דבר זה עם עצבות ומרה שחורה, בתשעה באב צריך להיזהר לא לצחוק, אבל עצבות ומרה שחורה זה סכנה כל השנה! שניה עצבות, שניה מרה שחורה זה סכנת נפשות!

אסור להיות בעצבות ומרה שחורה

על הרצפה, אבל אסור להיות בעצבות ובמרה שחורה. השם יתברך אמר שצריך לשבת על הרצפה, כעת לא אוכלים, כעת לא מתרחצים, והנשים מסירות את התכשיטים, זה זמן אבל, אבל לא עם מרה שחורה, לא מתוך איבוד עשתונות, לא מתוך פחד, להיפך, אני מאמין הלאה בהשם יתברך שהשם אוהב אותי, השם נמצא איתי!

אנשים מבלבלים את היוצרות, אנשים נכנסים לפחד, חושבים שתשעה באב זה יום של עצבות ומרה שחורה, אבל זה לא נכון, כשיושבים על הרצפה, אין מקום לפחד, לאיבוד עשתונות, לייאוש, אין דבר כזה ייאוש, אין דבר כזה איבוד עשתונות, בוכים כי אנחנו בגלות, השם שלח את הגויים לשרוף את הבית שלו, את בית המקדש.

צריך לנהוג באבלות, צריך לשבת

נושא ד' – הפצה.

שבטעפליק שישבו בעגלה, וכולם הביטו בפני רבינו בשעה שהרבי סיפר מה יהיה הסדר של ביאת המשיח. אחר כך רצה רבי נתן לשנן עם ר' יוסקא את הדיבורים והוא נוכח לראות שהוא לא יודע כלום מכל השיחה, גם כשרבי נפתלי רצה לשנן את הנאמר עם שני האנשים מטעפליק הוא גם ראה שהם לא יודעים ממה הוא מדבר, אז הבינו רבי נתן ורבי נפתלי שהרבי רוצה

רבינו הקדוש נסע פעם בדרך, באמצע חלפו לידו המון קוזקים מזויינים, אז הרבי התחיל לשוחח סביב רוסיה והעם הרוסי, מה שיקרה איתם עד שמשיח יגיע, ומה שיקרה איתם מביאת המשיח ועד לתחיית המתים. רבי נתן ורבי נפתלי נסעו גם בעגלה, גם נסע שם חתנו של הרבי ר' יוסקא, הוא ישב ליד הרבי, מעבר אליהם היו עוד שני אנשים מאנשי שלומינו

לגלות שום דבר - כך אמר לי הרבי - אבל משהו אחד אני יכול להגיד לכם, כשספרי רבינו יכנסו בעולם - אפשר להתכונן למשיח."

שאף אחד לא ידע מכל השיחה הזאת. רבי נתן כתב הכל בראשי תיבות, וזה הספר "מגילת סתרים". פעם אחת מאוד לחצו על רבי נפתלי שיספר משהו מספר "מגילת סתרים" אז הוא אמר: "אסור לי

עם זה מקרבים את הגאולה

אתה לא יכול לכסות את הכרטיס אשראי? תבקש מהשם, אתה תראה ניסים!"

עם זה מקרבים את הגאולה. כשמשיח יגיע המפיצים יהיו ראשונים בתור, יגיעו הרבה יהודים מכובדים, כל אחד יגיע עם הקפוטה היפה שלו עם המקל המוכסף שלו, אבל המפיצים יעמדו ראשונים, משיח יחזיק אותך ויגיד: "אתה הבאת אותי, כי אתה הבאת ספר לפלוני אלמוני ועם זה קרבת משפחות שלמות", כי אם אתה מחזיר 'בחור אחד' להשם יתברך, עוד מעט הוא מתחתן, הוא מקים בית נולדים ילדים, נכדים ונינים, יוצא שעם 'גליון אחד', 'קונטרס אחד' - של אמונה, שלום בית, שמירת שבת, שנתת לו החזרת דורי דורות להשם יתברך!

אשרי מי שלוקח חלק בהפצה, מי שיכול ללכת להפיץ קצת את הספרים הקדושים, קונטרסים, גליונות, כרטיסי ביקור וכרטיסי סי די של הרבי.

מסתובבים בחורים, אברכים, נשים ובנות, נשמות אבודות, כלפי חוץ הם נראים כמו כולם, אבל בפנים הם אבודים. מלאים בקושיות על האמונה, הם חושבים שהשם יתברך כועס עליהם, הם חושבים שהם לא יכולים כבר לעשות תשובה כי הם צפו בעבירות, המוח לגמרי מטומטם, כשאתה נותן לו ספר, קונטרס של הרבי, הוא מכניס את זה לכיס, ועוד מעט הוא יפתח את זה, והוא יראה שכתוב: "השם יתברך אתך, אצלך, לידך, אל תאבד עשתונות, יש לך רגע קשה? יש לך יום קשה? אתה לא יכול לכסות את הבנק?

נושא ה' - ראש השנה אצל רבינו

מוהר"ן, סימן תו): "שיכולין אז אנשים לקבל תיקונים מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם תקון בשום אופן, אף על פי כן בראש השנה יכולין אפילו הם לקבל תקון. אף על פי שבכל השנה אפילו

ראש הישיבה שליט"א נכנס בשיחה סביב ראש השנה של רבינו הקדוש: צריך עכשיו להתפלל מאוד הרבה שנוכה לנסוע לרבינו הקדוש על ראש השנה, זה כבר יותר קרוב מרחוק. הרבי אמר(חיי

זה מאוד מעניין, שנאה עיוורת, במקום שהאדמורים וראשי הישיבות יתפסו את כל הישיבה, את כל הקהילה ויקחו אותם לצדיק מלפני מאתיים שנה שיכול לתקן כל אחד, עומדים עושים צחוק מהרבי, ולא נותנים לאברכים לנסוע לרבינו הקדוש, למה? כי מפחדים שהם עוד מעט נשארים בלי מניין, כי כולם מתקרבים היום לרבי.

הוא בעצמו זכרונו לברכה לא היה יכול לתקנם, אבל בראש השנה גם הם יכולים לקבל תיקונים. כי אמר שהוא עושה בראש השנה עניינים ותיקונים מה שבכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות", אפילו אנשים שבכל השנה הרבי לא יכול לעזור להם, אבל בראש השנה - הוא יכול לתקן כל אחד.

הוא נלחם על חייו

רופא שיכול לרפאות אותו, וכשהוא יבריא הוא יחזור לבית הכנסת לשמוע מה יש לך להגיד בנידון, כמו כן כשיש לאדם זימון מבית המשפט, מחכה לו משפט, הוא לא יקשיב למה פלוני אומר או מה אלמוני אומר, הוא נלחם על חייו, הוא מחפש עורך דין.

אם השוער אומר: "אם אתה נוסע לאומן אני מחזיר את הבת שלי הביתה", ואבא שלך אומר: "אם אתה נוסע לאומן אין לך חלק בירושה שלי", צריך לבקש מהשם יתברך שיוכלו להגיע לאומן, ולא להסתכל על אף אחד.

אדם שלא מרגיש טוב, לא מסתכל על אף אחד, הוא מניח הכל בצד ומחפש

מה הולך לקרות בדקה הקרובה

הכי חזק ומוצלח יכול לקבל בשנה אחת כזאת טלטלה, שבץ מוחי וכו', והוא כבר שוכב במיטה...

בשבת היה אצלי אורח, הוא מספר לי, היה לי לקוח, יום אחד הוא הרים עלי כאלו צעקות, אני חשבתי שהעולם נגמר, למחרת הוא לדאבונו התמוטט. אתה יודע מה הולך להיות?!

צריך לדעת שמגיע ראש השנה ואז הולכים לדון אותנו, אוי, מה שקורה בשנה שלימה, אני לא יודע אם זה בגלל שאני מתבגר ואני שומע יותר סיפורים מאנשים זה נראה לי יותר מפחיד, או שבאמת העולם נהיה יותר מפחיד, אדם לא יכול לדעת מה יקרה איתו בדקה הקרובה! עוד מעט אומר הרופא: תחזור שוב, משהו לא תקין אצלך או אצל אשתך, האדם

בא לרבי יהיה לך הכל

הראש מתחיל להסתחרר עם כאלו שטויות, מה אתה מפחד? אם אתה לא הולך לנסוע לאומן אתה כן תצליח לסגור שידוכים עבור הילדים שלך, ואם אתה הולך לנסוע לאומן אתה לא הולך להצליח בשידוכים...!!

בא לרבי יהיה לך שידוכים, בא לרבי יהיה לך הכל.

בראש השנה כותבים הכל, ויש רבי שאומר "מי שמגיע אלי על ראש השנה אני יכול לעזור לו, בראש השנה אני יכול ללמד זכות על כל אחד, אני אעשה את הכי טוב כמה ששייך עבור התיקון שלו", והאדם עדיין חושב: 'מה יגידו עלי? מה יחשבו החברים שלי עלי? ומה יהיה עם שידוכים?!'

יצאו אל החופשי דווקא בגלל שהם נסעו לאומן

בפרך עבור אנשים אחרים, והם יצאו אל החופשי דווקא בגלל שהם נסעו לאומן, כי המנהל בעבודה אמר להם "אתה לא יכול לחזור לעבודה", אז הם פתחו עסק עצמאי, ברוך השם. מה?! אני אוותר על החיים שלי בשביל העבודה?!

"אבל המנהל בעבודה אמר לי שאם אני נוסע לאומן אני לא יכול לחזור לעבוד אצלו" - תגיד לו: "אנחנו לא צריכים לריב, אתה לא חייב לקבל אותי חזרה לעבודה", אני אחפש עבודה אחרת, אני אפתח עסק משלי. יש כאן אברכים שעבדו

הוא קנה - מסכן - מאפיה

לבכות ולהיאנח, מה שרק לא יקרה עם האדם, אם הוא בוכה הוא בוכה מתוך שמחה, מתוך תקווה, מתוך תחושה שהשם יתברך כאן, זה חשוב אצל השם יתברך, אבל לבכות מתוך איבוד עשתונות לא שווה כלום. ולהתחזק בהפצה.

השם יתברך יעזור שכבר ניגאל כל אחד מהגלות הפרטית שלו, שנתחיל לדבר אל השם יתברך, שנתחיל להודות להשם יתברך, ושנתחיל לאהוב אחד את השני.

השם יעזור שנציית לרבינו, כך יהיו לנו חיים יפים, אמן.

יש לי חבר שהיה נוסע כל שנה לאומן על ראש השנה, עד שהוא - מסכן - קנה מאפיה, צרה צרורה, הוא אומר לי: "הכי הרבה עוגות אני מוכר בערב ראש השנה, אני לא יכול נוסע לרבי", -אני אומר לו: אתה צריך מאפיה?! בשביל מה אתה צריך מאפיה אם אתה לא מגיע לאומן?! בא לרבי! תעמיד מישהו אחר במקומך או שתסגור את המאפיה! סע לרבי, בא עבור החיים שלך, אל תסתכל על אף אחד, אל תסתכל על כלום!"

אם מגיע תשעה באב, צריך להתחזק ולעשות שלום אחד עם השני, ולהפסיק

לפני שראש הישיבה שליט"א התחיל את השיעור שרו מספר ניגונים, הם מובאים כאן לפניכם:

געבט אונז צו פארשטיין, [אבל רבינו הקדוש נותן לנו להבין ש]אפילו בהסתרה שבתוך הסתרה, בודאי גם שם נמצא השם יתברך, גם מאחורי הדברים הרשים העוברים עליך אני עומד.

אל תסתר פניך ממני אל תט באף עבדך עזרתי היית אל תטשני ואל תעזבני אלקי ישעי: כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני.

גלות גלות, ווי גרויס ביסטו, שכינה הקדושה, ווי שייך ביסטו. וואלט דער גלות קלענער געווען, וואלט די שכינה שענער געווען.

[בתרגום חופשי: גלות גלות, כמה שאת ארוכה, שכינה הקדושה, כמה את יפה, אם הגלות הייתה יותר קצרה, השכינה הייתה יותר יפה.]

ונפשי נבהלה מאד ואתה ה' עד מתי, טאטע עד מתי.

ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות מבלעדיך יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה, שם אלופו של עולם.

הגלה נא ופרוס חביבי עלי את סכת שלומך.

השיבנו ה' אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם.

יבנה המקדש. עיר ציון תמלא. ושם נשיר שיר חדש. וברננה נעלה. הרחמן הנקדש. יתברך ויתעלה. על כוס יין מלא. כברכת ה'.

אני מאמין באמונה שלמה, בביאת המשיח, ואף על פי שיתמהמה, עם כל זה אחכה לו בכל יום שיבוא.

ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן. אנא רחום. ברחמין הרבים. השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים.

רחם נא ה' אלקינו על ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך.

ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל הבית הגדול והקדוש.

די הייליגע תורה זאגט אונז, [התורה הקדושה אומרת לנו] ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא. אבער דער הייליגער רבי